

వృళ్ళి తెల్లవారింది.

జగన్నాటకంలో ప్రాణుల నటన మొదలయింది.

రంగస్థలాన్ని కాంతివంతంచేసే ఫుట్ లైట్ లా సూర్యుడు దయించాడు.

పద్మజ చిట పట లాడుతోంది. వంటింట్లోంచి కుళాయి దగ్గరికి.

కుళాయి దగ్గర్నుంచి వంటింట్లోకి వినవిసాతిగేస్తోంది మధ్యమధ్యలో వంటింట్లోగిన్నెలు ఎగురుతున్నాయి.

బారెడు పొద్దెక్కింది - ఒక్క పనీ తెమలలేదు.

కాఫీ డికాక్షను కలుపుకుని కూర్చుంది. పాలషనిషి యంకా రాలేదు. రాత్రి బట్టలు సర్పలో

తొలితప్పు

భవిష్యత్తును నివారించుకోవడానికి అనుభవకర్త

వానబెట్టింది. పని మవిషి రాలేదు.

కుళాయిలో నీళ్ళు సన్నసన్నగా వడుతున్నాయి తను నీళ్ళు పట్టుకోలేదు. బెంగు ప్రక్క వాటాలో వున్నావిడ ముందే పట్టేసుకుంది. బాదా ఆ విడమనసులో బాధ. బెంగు. కోపాలు కలిసి పని చేస్తూండటం వల్ల చేతులో గిన్నెలూ, నోట్లో

మాటలూ కొంచెం దురుసుగా ప్రవర్తిస్తున్నాయి.

సరిగ్గా ఆప్పుడే వచ్చింది మంగమ్మ.

“గిన్నెలేకారా అమ్మగారూ?” పెరట్లోంచి కేకేసింది.

“వచ్చారా అమ్మగారూ! మీ ఇంటికే మోసుకొద్దా మనుకుంటు

న్నాను-గిన్నెలు. నువ్వు దయ చెయ్యంటే గిన్నెలెలా తగలెయ్యమంటావే?" అని ఆ పనిలోనే వుంది 'నువ్వు తగలడకుండా గిన్నెలెలా దయచెయ్యమంటావే' అని ఆవిడ అనలు భావం.

"అది కాదమ్మగారూ...." ఏదో చెప్పటోయింది

"ఒసేయ్ మంగమ్మా! ఇంకేం చెప్పకు విన్న నువ్వు వెళ్ళేటపుడు వీకేం చెప్పావే? కొంచెం పెంద రాళే రమ్మవి మొత్తుకోలేదూ! అందుకవి రోజూ కంటే ఆలస్యంగా వచ్చావన్నమాట!" అని గిన్నెలు తగలేసింది కొబ్బరి మొక్క మొదట్లో.

"అది కాదండమ్మ గారూ! రాత్రంతా మా చంటోడికి వాంతు లండమ్మగారూ! రాత్రంతా కంటి మీద కుసుకులేదు తెల్లారి పోతుండగా కుసుకట్టింది. లేచేటప్పటికి పొద్దెక్కిపోయింది చింతపండెయ్యండి!" ఓ యిటుకముక్క వేసుకువి కూర్చుంది.

తన కొడుక్కిబాగాలేదనేబాధవి- తను పెందరాళే రాలేకపోయినందుకు చెబుతున్న సంజాయిషీ మాటల్లో కలిపి చెప్పింది.

యజమాని ఆజ్ఞను ధిక్కరించడానికి కారణమైన తనబాధని-

సంజాయిషీలో కలిపి చెప్పి తన బాధకి యజమాని సానుభూతిని పొందగోటం నోరు లక్షణం సంజాయిషీ వెనుక బాధని తన ఆజ్ఞ మీరినందుకు ఆ నొకరు పడుతున్న సంతాపంలా గ్రహించటం యజమాని లక్షణం

మంగమ్మ చెప్పిన చంటాడికి ఏడాది వెళ్ళలేదు

"విన్నటిదాకా వీకు వాంతులు, ఇప్పుడు వీ కొఱుక్కి వాంతులు. వెలుగురాకుండా రావాలే అని చెప్పి చెప్పి నా నోరు పడిపోయింది. ఒసేయ్ మంగమ్మా!" చింతపండు పడేసింది "వీ సరసేం బాగులేదు. వీ కిష్టం ఉంటేనే చెయ్యి - లేక పోతే మానెయ్ అంతేకాని-ఇలా వచ్చిరాక-పెందరాళే రమ్మంటే పొద్దెక్కి వచ్చి నా ప్రాణాలు తియ్యకు" అని మళ్ళీ నోరుపడేసుకుంది పడేసుకుంటే నోరు పడిపోక ఏం చేస్తుంది?

ఈ గొతవతో కృష్ణారావుకి మెలుకువవచ్చింది. వెళ్ళా కేకలకి ఉలిక్కిపడ్డాడు. కళ్ళు విప్పి ఎదురుగా గడియారాన్ని చూసి ఉలిక్కిపడ్డాడు ఈ వేళ రోజూకంటే ముందుగానే లేచాడు. కాని ఆలస్యం అయిపోయింది. విన్న ప్రిన్స్పాల్ పిల్చి. "మిస్టర్

కెప్టెన్, రేపు వెకె డ్ ఆవర్లో
 వైసర్ డి. ఏ. క్లాసు ఎంగేజ్
 చెయ్యండి” అవి వెంపు
 పెట్టిన ఇ.కో లెక్చరర్ క్లాసు
 తనకి అప్పజెప్పేడు అసలు అతని
 వర్కు రోజూ పదిగంటలకు మొద
 లవుతుంది ఈ క్లాసు ఎనిమిదీ
 ఇరవై కేటీసుకోవారి ఇంక ఇప్పుడు
 ఎంత తొందరపడి పరుగెత్తినా ఆ
 వేళకి చేరుకోడం అసంభవం.

అందువేత తొందర పడడం
 మానేశాడు. మామూలుగా పది
 గంటలకే వెళ్ళొచ్చులే. అనుకున్నాడు
 మరి ప్రిన్సిపాలు మెమో యిస్తే
 ఎలా ఇస్తాడు? ఆ విషయం కాగితం
 మీద లేడుగా!

అలాగే ఆలోచిస్తూ - బద్ధకంగా
 దొర్లతూ ఇంకో పది నిమిషా
 లయ్యాక లేచాడు.

లేచి పద్మజని అడిగాడు అతి
 నెమ్మగా - “ఏడున్నరకి లేపాలని
 చెప్పేను కదా పద్మా! లేపలేదేం?”
 అవిడపేరు పగలు పద్మజ, రాత్రి
 మజ.

“చెప్పేరు లెండి! ఈ మంగ
 రాక ఇప్పటిదాకా పనిలో సగం
 డచ్చాను. నిన్న నెత్తీ నోరూ
 కొట్టుకు చెప్పేను దాకి! తెల్లార
 గనే రమ్మని దాని కిప్పుడు తెలా
 రింది!” అయి మంది ఘట్టిగా!

మరింక మాట్లాడకుండా తన
 పనిలో వద్దాడు. ప్రిన్సిపాలు తనకి
 నెత్తీ నోరూ కొట్టుకు చెప్పలేదు
 కదా. పరవాలేదు.

అన్నివన్నూ అయి కాలేజీకి వెళ్ళ
 దానికి సిద్ధం అయ్యేసరికి పదికొట్టింది
 గడియారం. మళ్ళీ అంగారుపడటం
 మొదలుపెట్టేడు. స్టేజీలు కిందకు
 దింపుకుంటూ. కాలేజీకి వెళ్ళదానికి
 పావుగంట పడుతుంది ఎందుకై నా
 మంచిదని కాలేజీ గడియారం కంటే
 తన గడియారం పది నిమిషాలు
 ముందుకి పెట్టుకున్నాడు - తొంద
 రగా తెమలవచ్చని కావి ఎప్పుడూ
 పది కొట్టండే బయలుదేరలేదు—
 మన గడియారం పది నిమిషాలు
 ఎక్కువ తిరుగుతోంది కదా అను
 కుంటూ!

“రేపు సెలవు పెట్టండి. ఇంట్లో
 పనుంది” అంది పద్మజ గుమ్మం
 దగ్గరకొచ్చి.

‘ఏం? ఎందుకు?’ అన్నట్లు
 చూశాడు నుదురు విరిచి - కను
 బొమలు ఎత్తి - తల విలువుగా ఆడించి.

“రేపు నా పుట్టినరోజు. నరదాగా
 భోజనం చేసి, కాస్పేపు పేకాడు కావి
 ఏదైనా మ్యాటవీకి వెళ్దాం” అంది.

“సరే” అన్నాడు అతనికేం
 నరదాగా లేకపోయినా.

అపీసరుకి ఎదురుగాను గాడిదకి వెనకాల నిలబడకూడదట.

అంచేత ప్రిన్సిపాలు కళ్ళ బడ దబ్బుకోలేదు ఆ రోజు కృష్ణారావు కాని నెలవు కాగితం యివ్వడానికి వెళ్ళక తప్పలేదు.

“గుడ్ మాటింగ్ సర్!” అన్నాడు స్ప్రింగ్ డోర్ తెరుచు కాని లోపలికి వెళ్ళి.

“ఛీక్ యువర్ సీట్ మిస్టర్ కిష్ట్రావ్!” అన్నాడు ప్రిన్సిపాలు. అంటూండగానే.

“సారీ సర్! పొద్దున్న సెకండ్ అవర్కిరాలేకపోయాను” అన్నాడు.

“ఇట్స్ ఆల్రైట్! పెషన్ మధ్యలో క్లాసు ఎంగేజ్ కాక పోతే ఎలా? స్టూడెంటు క్లాసులో వుంటే ప్రక్క క్లాసులకి డిస్ట్రబెన్స్, బయటికి పంపేస్తే రోడ్డుమీద మ్యానెన్సు” అన్నాడాయన సరళంగా.

తమాయించుకున్నాడు కృష్ణారావు. మందే గుండెని అడిమి పట్టాడు. ముఖంమీద చిరునవ్వు కష్టపడి నిలదొక్కుకుంది. మామూలుగా అయితే ఒక కాలే భూమ్మీద వుండేది.

జేబులోంచి నెలవుచీటీ తీసి ఎదురుగా చేబుల్మీద పెట్టేడు.

“మిస్టర్ కిష్ట్రావ్! పోస్ట్ పోస్ట్

చేసుకోలేకూ?” అన్నాడు ప్రిన్సిపాలు లీవ్ లెటర్ లో రీజన్ కాలమ్ చదివి.

ఇదేమూట పద్యజ వింటే ప్రిన్సిపాలు మొహం తగలేసును. “పుట్టిన రోజు వాయిదా వేసుకోడం ఏమిటయ్యా-నీకు ఎన్నేళ్లైతేయ్యా?” అని.

కాని కృష్ణారావు - మా ఆవిడ పుట్టినరోజు, సరదాగా మేం ఇద్దరం టోంవేసి, హుషారుగా పేకాడుకుని, సాయంత్రం షికారుగా సినిమాకు వెళ్ళాలని రాయలేదు. వూరెళ్ళాలని రాశాడు. ఇదివరకయితే సిక్ అని రాసేవాడు - హెల్త్ గ్రౌండ్స్ మీదడిగితే కాదనడనే రైర్యంతో. కాని ఈ ప్రిన్సిపాల్ వచ్చాక - ఓసారి సిక్ అని నెలవు పెడితే - సాయంత్రం ఇంటికొచ్చేడు చూచి పోదామని. అంచేత అర్జంటు పనిమీద ఊరెళ్ళాలని రాశాడు. దాన్ని పోస్ట్ పోస్ట్ చేసుకోలేరా - అన్నాడు ప్రిన్సిపాలు. అని నాలుగు నెలవు కాగితాలు బయటికి తీశాడు.

“ఇంతమంది ఒకేరోజు నెలవు పెడితే పనెలా జరుగుతుంది?” అని అడిగేడు.

“ఇది ఫిబ్రవరి నెల. అప్పుడే మీరు ఐదు నెలవులు పెట్టేశారు. ఇంకా ఈ నెల పద్నాలుగు తో తోరికు. ఇది ఈనెల్లో మూడో సి. ఎల్. ఈ

వద్దాడగు రోజుల్లోనూ రెండు ఆదివారాలూ, ఒక పబ్లిక్ హాలీడే వచ్చాయి” అన్నాడు.

ఒళ్ళు మండిపోయింది కృష్ణారావుకి. “నాకు సెలవు కావాలి వాయిదా కుదరదు” అన్నాడు.

“సెలవు ఉద్యోగి హక్కుకాదు. తెల్సునా?” కాండక్టరులు చదివేడు ప్రిన్సిపాలు

“సాధారణ పరిస్థితిలో మీరు సెలవు కాదనడానికి కూడా వీలు లేదు. ఇదేం అసాధారణమైన కొంపలు ములిగిపోయే పరిస్థితి కూడా కాదు” అని, “ఇదిగో సెలవు కాగితం. మీ ఇష్టం” అని చక్రవర్తి బయటికి వచ్చేశాడు. అలా వచ్చేసి చరచర స్టాప్ రూంకి వెళ్ళాడు.

“ఎమర్జెన్సీ పోయినా ఆ జాబం ఆ వాసనా పోలేదు” కస్సుమన్నాడు. జనాంతికంగా అక్కడ కూర్చున్న వాళ్ళందరూ ఈ హటాత్పరిణామానికి ఆశ్చర్యపడి తలలు తిప్పారు. ఏమీ అడగలేదు.

“అనలు ఏమిటండీ ఈ వరస? వెధవది ఓ సి.ఎల్ కి కూడా ఇలా

ప్రాణాలు తోడేస్తున్నా దేమిటి తన ప్రాణాలు పోతాయన్నట్లు? రూలు ప్రకారం ఉన్న సెలవులకంటే ఒకటికూడా మనం ఎక్కువ అడగ లేం-తను ఇవ్వనూ లేడు. ఉన్నవి ఇవ్వడానికి ఏడుపెందుకు? ఫిబ్రవరి నెలకే అయిదయిపోయే యంటా దేనిటి? వీడికేం? ఎవడబ్బ సొమ్ము? (గవర్నమెంటుఎవడికీ అబ్బకాదు. ఉమ్మడి గొడ్డ!) తను ఎన్ని సెలవులు పెడుతున్నాడో ఎవడన్నా అడిగేడా? దేవుడు వరమిచ్చినా పూజారి వర మివ్వనట్టు!” అవీ-ఇవీ-ఎవేవో కడిగేసేడు. ఆ మాటలన్నీ రకరకాలుగా రూపాంతరాలు చెంది ఆయనకి చేరుతాయని కూడా తెలుసు.

“ఏం చేస్తాదేమిటి? మహాచేస్తే ట్రాన్స్పర్ చేయిస్తాడు - పోతాం” అన్నాడు.

• • •

సాయంత్రం ఇంటి మొహం పట్టేడు. ఆరుగంటలవేళ. వీధి అదిరిపోయేలా - ఇల్లు ఎగిరిపోయేలా కేకలు వేస్తోంది పద్మజ. దూరం నుంచే పనిపిస్తున్నాయి. ఇంటికి

వెళ్ళి చూపేసరికి అవిడ గిన్నెలు తోముకుంట్లోంది. కారణం అడగలేదు. అడిగితే తనిను కూడా ఓ చెయ్యి వెయ్యమంటుందని భయం.

తోమడం అయ్యాక అతను అడక్కుండానే తనకి తను చెప్పుకుంటున్నట్లుగా - "ఇంక దాన్ని భరించలేను. ఈ వేళ పద్నాలుగో తారీకు. ఈ రోజు ఆప్పుడే రెండో రోజు మానేసింది. చూసి చూసి నేనే తోమేసుకున్నాను. ఇంక రావక్కరలేదని కబు రంపేసేను. పురిగ్గా మనకి పని ఎక్కువున్నరోజే అదీ మానేస్తుంది. ఎవరు పడగల రీ పని మనుషులతో, నేనే చేసుకుంటాను - ఏం మొక్క మొల్చి పోతానా?" అని అరిచింది.

తనకితనే చెప్పుకుంటున్నప్పుడు అరవడం ఎందుకు? బహుశా: తనకి చెప్పడవి తనకే అనుమాన మేమిటి?

రాత్రి ఎవరో చెప్పేరు - మంగమ్మ కొడుక్కి సీరియస్ గా వుండవీ, అసువత్రిలో చేర్చేరవీ, మంగమ్మ కూడా అక్కడే ఉండవీ.

• • •

రాత్రి వక్క మీద దొర్లుతూం దగ - ఇంకా పద్మజ వంటిల్లోంచి రాలేదు.

కృష్ణారావుని ఎవరో ప్రశ్నించేరు—

ప్రశ్న: పనిమనిషిగా మంగమ్మ నుంచి యజమానురాలుగా వీ భార్య ఆస్తున్న పనితనాన్ని, ఉద్యోగిగా నువ్వు వీ ప్రభుత్వానికి చూపిస్తున్నావా? ఉద్యోగస్తుడిగా నువ్వు వీ యజమానినుంచి ఆస్తున్నగౌరవాన్ని నడుపాయాన్ని - కవీనం అందులో నగాన్ని వీ పని మనిషికి వీ భార్య ఇస్తోందా?

కృష్ణారావు సమాధానం : ఆనలు నాకూ మంగమ్మకి పోలిక ఏమిటి? నేను పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ వి, ఆపీసరుని. మంగమ్మ - నిశావీ. ఆప్టాల్ పనిమనిషి.

ఉపప్రశ్న : (1) పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ ఆపీసరు అంటే నిశావీ పని మనిషికున్న పాటి (లేదా - ఉండవలసిన) విజ్ఞానాతి ఉండకూడదా? (2) పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ ఆపీసరు

కున్నంత స్వేచ్ఛలో-సౌందర్యంలో కృష్ణారావు సమాధానం :
 -హక్కులో సగంకూడా నిశానీ ఈ లజిక్ లో ఏమాత్రం పసలేదు.
 పనిమనిషికి ఉండకూడదా? ట్రాష్.

శ్రీ బాలాజీ వైద్యశాల

సెక్యుస్పెషలిస్టు డా॥ పి. కుమారస్వామి దేవర

మార్వాడీ గుడివద్ద: ఫోన్: 551, తెనాలి (ఎ. పి.)

బ్రాంచి: 26, నార్తుబోగ్ రోడ్, మద్రాసు-17.

దీర్ఘ వ్యాధులకు ఉత్తమ సిద్ధ వైద్యము

హస్త ప్రయోగంవల్ల, అతి
 సంభోగము వలన అంగము
 చిన్నదై అకస్మాత్తుగా అంగము
 కృశించుట, శుక్ల నష్టము, నపుంస
 కత్వము, (ఒక్క డోస్ తో
 ఎన్నడూ, కవివివి ఎరుగనంత
 వీర్య స్తంభన కలిగి హాయి

విచ్చును. అనంత్య ప్తి చెందు ప్రీ, పురుషులు వాడదగినది
 న్యస్తులు) హెర్నియా (గిలక) కుష్టు, బొల్లి. చర్మ
 వ్యాధులకు పోస్టద్వారా వైద్యం చేయబడును వఃబీజము
 (బద్ధ), మూత్రవ్యాధులు ఆపరేషన్ లేకుండా నయం
 చేయబడును. స్వయంగా రండి.

క్షయ, ఉబ్బిన వ్యాధులకు వుచిత వైద్యం - రండి.

బ్రాంచీలు:-తిరుపతి, నెల్లూరు, గుంటూరులో త్వరలో
 తెరువబడును